

arkivXet

information från arkiv gävleborg

årgång 30 nr 1/2021

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020

Intervju med Anders Wesslén • Årsmöte och ombudsanmälan - se sista sidan

Med god vilja har vi klarat 2020, men vi hoppas på ett ljusare 2021

Det är svårt, om inte omöjligt, att beskriva och sammanfatta året som gått!

Vi människor är sociala varelser och när våra behov av fysiska kontakter begränsas avsevärt, blir det mesta i tillvaron mer eller mindre

kaosartat. Men allt går med glädje och god vilja från alla som är delaktiga i verksamheten i Arkiv Gävleborg.

Som nyvald ordförande har jag till exempel inte än i dag träffat styrelsen fysiskt som helhet. En nästan absurd situation! Vi har trots allt lyckats genomföra våra sammanträden och andra åtaganden på ett tillfredställande sätt digitalt. Vi hade även turen med oss när vi skulle anställa en ny chef för arkivet. Innan samhället i stort sett stängdes för alla fysiska möten beslutade styrelsen i december att anställa Anders Wesslén som ny chef för Arkiv Gävleborg.

Ett stort tack till styrelsen för ert engagemang och tålamod! Tack Ulla, utan ditt stöd hade vi inte klarat detta! Vår fantastiska personal har med bravur fortsatt att arbeta med uppgifter som finns inom vårt ansvarsområde. Samla, förvara och föra vidare medlemsorganisationernas historia in i framtiden. Tyvärr har de utåtriktade aktiviteterna blivit färre under året och besöken i arkivet har kraftigt begränsats.

Jag kan bara hoppas att framtiden ljusnar med vårsolen och livet normaliseras lite under året 2021.

Sinikka Bohlin

Revisionsberättelsen

Revisorernas berättelse kommer att finnas tillgänglig på årsmötet. Den som vill ha ut den före mötet kan kontakta arkivet så skickar vi den per e-post eller post. Den kommer också att finnas under fliken "Årsmöte" på arkivets hemsida.

Kontakta oss på **026 - 10 88 70** eller arkivet@arkivgavleborg.se

*Förstasidan: Bild på fru Hamlin på teatern 1958.
Foto ur Ateljé J-Berg.*

Dagordning till årsmötet

1. Mötet öppnas
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av två justerare tillika rösträknare
4. Fastställande av dagordning
5. Fastställande av röstlängd
6. Fråga om mötet utlysts på rätt sätt
7. Verksamhetsberättelse och bokslut 2020
8. Revisorernas berättelse
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
10. Medlemsavgifter för 2022
11. Verksamhetsplan och budget för 2021
12. Val av
 - Ordförande på ett år
 - Fyra styrelseledamöter på två år
 - Fem ersättare på ett år
 - Revisorer och revisorsersättare
 - Valberedning
13. Eventuella motioner och övriga frågor
14. Mötet avslutas

Nominera!

Arkivets valberedning tar gärna emot förslag på kandidater till uppdrag i Arkiv Gävleborgs styrelse.

Valberedningen består av Gunnar Lindbom, Gävle, Elisabeth Eriksson, Edsbyn och Lars-Göran Ståhl, Forsbacka. Gunnar Lindbom är sammankallande och nås enklast via e-postadressen lindbom.gunnar@telia.com. Arkivchef Ulla Ejemar kan även förmedla förslag till valberedningen. E-post ulla.ejemar@arkivgavleborg.se eller telefon **026-10 88 70**.

Arkiv Gävleborgs verksamhetsberättelse för 2020

Styrelse har från årsmötet i juni 2020 bestått av

Sinikka Bohlin, Föreningen Norden, ordförande
Håkan Bellander, Mellansvenska handelskammaren
Inger Schörling, Miljöpartiet Gävleborg
Ann-Helen Persson, Centerrörelsen
Jan Hovdebo, RF/SISU Gävleborg
Barbro Sollbe, Liberalerna Gävleborg
Hans Wahlbom, Gästrike-Hälsinge hembygdsförbund
Ingemar Ahne, Socialdemokraterna Gävle
Frida Larsson, utsedd av Region Gävleborg (till augusti 2020)
Åsa Morberg, utsedd av Region Gävleborg (från september 2020)

Ersättare

Peter Ström, Swedbank Gävle
Christina Norling, TCO Gävleborg/Vårdförbundet
Conny Persson, f d bibliotekschef
Gun Lundberg, Moderaterna Gävleborg
Lena Åhländer, Socialdemokraterna Gävle
Nils Gunnar Kempe, utsedd av Region Gävleborg

Revisorer

Per Bäckström, Bonniers News Local
David Hansen, PwC, auktoriserad revisor
Helena Gehlin, utsedd av Region Gävleborg

Ersättare i revisionen

Hans Lofors, Gefle IF
Annika Wedin, PwC, auktoriserad revisor
Sture Sandberg, utsedd av Region Gävleborg

Valberedning

Gunnar Lindbom, Gävle (sammankallande)
Elisabeth Eriksson, Edsbyn
Lars-Göran Ståhl, Forsbacka

Årsmöte och styrelsemöten

Årsmötet kunde inte hållas som planerat i Bollnäs i april, på grund av Coronapandemin hölls mötet senare via e-post. Ombuden fick anmäla sig och skriftligen ta ställning till årsmötets ärenden. Ombud för 29 medlemsorganisationer deltog. Vid mötet som slutfördes 15 juni avgick Anéa Elfving som ordförande. Till ny ordförande valdes Sinikka Bohlin från Föreningen Norden.

Styrelsen har hållit fem protokollförda möten, flera via telefon eller video. Styrelsens arbetsutskott har bestått av Sinikka Bohlin, Barbro Sollbe och Jan Hovdebo. Det har

bland annat arbetat med rekrytering av ny arkivchef.

Medlemskår

Arkivet hade vid årets slut 624 medlemmar. Tolv nya har gått med och åtta har upphört till följd av nedläggningar eller sammanslagningar.

Nya medlemmar 2020

Nya Stiftelsen Gefle Dagblad
Esköklubbens vägsamfällighet
Birger Bellanders minnesfond
Arbrå hembygds- och fornminnesförening
Hudiksvalls Centerkrets
Röda Korset Bomhuskretsen
Carina Holm
Stiftelsen Pressorganisation
Gävleborgs kaninavelsförening
Hedesunda hembygdsförening
Kulturföreningen Norrsundets Arbetarmuseum
Irja Olsson

Upphörda medlemskap

Odd Fellow logen nr 52 Gefleborg
Folkkampanjen mot kärnkraft, kärnvapen Söderhamn
Gävleborgs distrikt av IOGT-NTO
Hälsinglands bordtennisförbund
Gävle Stuveri AB
Gästriketkretsen av IOGT-NTO
Vision avd 155 Ljusdal
IFFI Gävle

Personal

Arkivet har haft sju anställda, varav två på deltid. Antalet tjänster har uppgått till 6,3. Under hösten rekryterade styrelsen en ny chef, Anders Wesslén, som tillträder 1 mars 2021. Han efterträder Ulla Ejemar som går i pension.

Anställda har varit:

Maria Andrée, arkivarie	(från 2016-01-11)
Jörgen Björk, arkivarie	(från 2009-02-19)
Ulla Ejemar, arkivchef	(från 2014-06-23)
Katarina Nordin, arkivarie	(från 2004-02-01)
Anna Nyberg, arkivassistent 50 %	(från 2017-06-07)
Evelin Skoglund, arkivassistent	(från 2019-09-01)
Solveig Östlund Blomgren, arkivpedagog 80 %	(från 2019-08-12)

Ekonomi

Region Gävleborg är arkivets största finansiär. Arkivet får bidrag ur regionens egen kulturbudget, regionen förmedlar dessutom genom kultursamverkansmodellen statens medel till arkivet. Anslaget förutsätter att arkivet lever upp till den årliga uppdragsöverenskommelsen med regionen. Samtliga kommuner i länet ger bidrag till arkivet. Gävle kommun sänkte 2020 sitt anslag från 300 000 kr till 200 000 kr.

Arkivet redovisar ett överskott. Det beror framför allt på åtgärder till följd av pandemin, arbetsgivaravgifterna sänktes under en period och arkivet har fått ersättning för höga kostnader för sjuklöner. Verksamhet som normalt medför kostnader har dessutom ställts in.

En större investering har gjorts, en mikrofilmläsare/skanner för att underlätta läsning och kopiering av arkivets mikrofilmade tidningar.

Samla in och bevara arkiv

Enligt stadgarna är arkivets viktigaste uppgift att samla in och bevara arkiv från hela den enskilda sektorn - föreningar, företag, byar, gårdar och ibland enskilda personer.

Inlämnade arkiv

Under pandemin har många organisationer tagit sig tid att rensa och förbereda inlämning av arkiv. Arkivet har tidvis haft leveransstopp på grund av pandemin, men har trots det fått in många och stora leveranser. Bland dem kan nämnas *Gefleortens mejeriförenings* historiska arkiv om cirka 85 hyllmeter och *Irja Olssons personarkiv* med dokument och tidningsklipp om finska krigsbarn och finsk invandring från 50- och 60-tal. Två tredjedelar av leveranserna är depositioner från medlemsorganisationer, en tredjedel är gåvor.

Leveranser 2020: 94 omfattande 145 hyllmeter (2019: 100 omfattande 39 hyllmeter)

Rent och snyggt. Jörgen Björk och Katarina Nordin dammsuger en av årets alla leveranser.

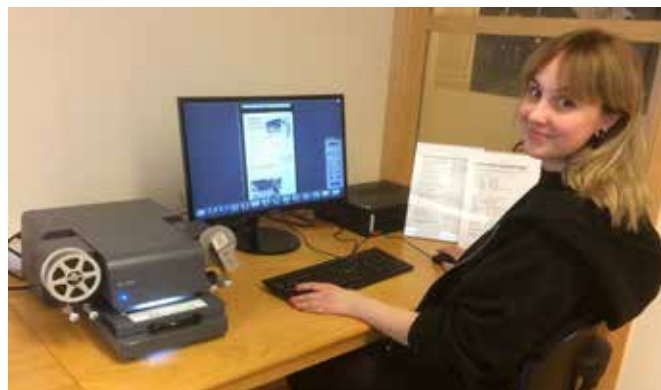
Kommun	Antal	Exempel på arkiv
Bollnäs	6	Missionärerna August och Hanna Jansson, Arbrå missionsförsamling, Socialdemokraterna i Bollnäs
Gävle	42	Hedesunda hembygdsförening, Irja Olsson, Gefleortens mejeri, Birger Bellanders minnesfond
Hofors	2	DHR Hofors, Frälsningsarmén i Hofors
Hudiksvall	5	Föreningen Norden Hudiksvall, Hälsingtuna Bondeförbund, Näs vikens IK
Ljusdal	2	Filadelfiaförsamlingen i Järvsö, Reumatikerföreningen i Ljusdal
Nordanstig	3	Lönnångersfjärdens samfällighetsförening, PRO Bergsjö
Ockelbo	9	Ockelbo hembygdsförening, Ockelbo andelsmejeriförening, Jazzklubben Strix
Ovanåker	1	Alfta elektriska
Sandviken	5	Sandvikens badmintonklubb, Frälsningsarmén i Sandviken, Frälsningsarmén i Storvik
Söderhamn	1	Söderhamns musikkår
Distrikt/region	16	LRF Gävleborg, Gävleborgs köpmannaförbund, Gävleborgs distrikt av IOGT-NTO

Låda på låda. Arkivet från Gefleortens mejeri väntar på att packas upp, det rymmer nästan ett sekel av mejerihistoria.

Ordning och reda. Katarina Nordin visar Solveig Östlund Blomgren hur det går till att förteckna ett arkiv.

Årets investering. Evelin Skoglund visar arkivets nya mikrofilmsläsare som används för att läsa gamla dagstidningar.

Ordna och förteckna arkiv

Arkivet hinner inte förteckna arkiv i den takt de levereras, det blev tydligt under 2020 när vi fick in ovanligt stora leveranser. Allt material som kommer in går igenom och dammsugs innan det ställs upp på leveranshyllor i arkivet, där materialet förvaras säkert i väntan på själva förteckningsarbetet.

Drygt 40 hyllmeter har förtecknats. Nämnas kan flera arkiv från SEKO och Statsanställdas förbund, däribland *Statsanställdas förbund avd 1015 Storviksklubben*. Andra arkiv som förtecknats kommer från *Gästrikedrottens historiska förening*, *Västbyggeby byamän*, *Norra Hälsingekretsen av STF*, *Hofors orienteringsklubb*, *Segersta husmodersförening*, *Pappers avd 3 Karskär*, *Söderhamns IF*, *IOGT-logen 253 Hassela sköld*, *Ljusdals Rödakorskrets*, *Berguv Nord* och *Delsbo missionsförsamling*.

Arkivbildare vid årets slut: 6140 (+ 79 jämfört med 2019)
Antal volymer vid årets slut: 43 526 (+322 jämfört med 2019)

Hemsidans databas över förtecknade arkiv har uppdaterats en gång under året.

Fotografier

Intresset för fotografier är stort. Fotografier utgör endast en mindre del av Arkiv Gävleborgs samlingar, men det handlar ändå om tusentals bilder som oftast ingår i arkiv från föreningar och företag. För att flera ska kunna ta del av arkivets foton beslutade styrelsen att arkivet ska ansluta sig till Digitalt Museum, där Hälsinglands Museum, Läns museet Gävleborg, Järnvägmuseet med flera redan har bilder utlagda. Lösningen blir att Arkiv Gävleborg får en underlicens till Läns museet.

Under året fick arkivets hemsida dessutom en flik om fotografier, där återfinns foton från alla länets kommuner. Den lanserades på Arkivens dag. Registrering av Ateljé J-bergs stora negativsamling har pågått i

flera år och är i det närmaste slutförd. Närmare 35 000 poster finns i databasen som är tillgänglig i arkivets forskarsal. Det går att söka ut negativ fram till 1969 i samlingen.

Affischer och fanor

Affischsamlingen omfattar 3 229 affischer, 51 nya har registrerats. Samlingen av fanor och standar växer också. 23 fanor eller standar har kommit in, till exempel från *Lottefors arbetarkommun*, *Arbrå socialdemokratiska ungdomsklubb*, *Valbo Blåbandsförening*, *Frälsningsarméerna i Storvik*, *Sandviken*, *Mackmyra* och *Kilafors socialdemokratiska kvinnoklubb*.

Tidningar

Det är stort intresse för gamla dagstidningar men än så länge finns bara en bråkdel av alla digitaliserade. Arkivet har därför investerat i en mikrofilmsläsare/skanner. Arkivet har en stor samling tidningar från länet, både mikrofilmade och inbundna i lägg. På hemsidan finns en lista över dem.

Rådgivning och kurser

Arkivet har givit råd i arkivfrågor till medlemsorganisationer och andra per telefon och e-post. På grund av pandemin har det inte varit aktuellt att ordna kurser.

Använda arkiven

En viktig uppgift för Arkiv Gävleborg är att sprida kännedom om arkiven, uppmuntra till forskning och visa hur historiska källor kan användas. Vi brukar ta emot många studiebesök och forskarsalen brukar vara flitigt besökt, men 2020 har präglats av Coronapandemin. Besök har bokats av och arrangemang ställts in. Samtidigt har vi tagit fram nya, Coronaanpassade, alternativ för skolorna.

Skola och lärande

Arkivet har trots pandemin haft en omfattande och varierad skolverksamhet. Många hann göra studiebesök i arkivet tidigt under vårterminen. I mitten av mars bröt pandemin ut och besök bokades av, resten av våren använde vi till att förnya utbudet. Vår pedagog arbetade fram stadsvandringar för olika stadier och erbjudande om besök i skolor. Vi fick mycket positiv respons, många bokade stadsvandringar eller besök. Flera skolor kom för första gången i kontakt med arkivet. Vi hade tyvärr få besök från eller till Hälsingland. Slottegymnasiet i Ljusdal besökte oss innan pandemin bröt ut. Ett besök på Bollnäs Folkhögskola ställdes in när skolan gick över till distansundervisning.

Stadsvandringarna hölls i Gävle på teman som lokal historia och historiebruk. Studiebesök i arkivet och besök i skolorna har ofta handlat om rösträtt och demokrati och lokal historia.

Antal aktiviteter: 47 (2019:19)
Antal elever: 892 (2019: 294)

Studiebesök i arkivet: 21 besök, 382 deltagare

Besök i skolor: 13 besök, 247 deltagare

Stadsvandringar: 13 med 263 deltagare.

Skolor	Antal grupper	Antal deltagare
Högskolan, fritidspedagoger	3	51
Vasaskolan, Gävle	8	178
Borgarskolan, Gävle	4	59
Västerbergs Folkhögskola	1	14
Slottegymnasiet, Ljusdal	1	23
Komvux, svenska som andra språk, Gävle	1	30
Hermods	1	2
Sofiedalsskolan åk 8 Valbo	3	39
Lillhagsskolan åk 9 Bomhus	5	131
Friskolan Lyftet Gävle	1	17
SFI Komvux, Gävle	1	15
Högskolan, lärarstudenter	2	21
Göranssonska skolan, Sandviken	4	61
Sjöängsskolan åk 3, Bomhus	2	46
Sörbyskolan grundskola, Gävle	3	38
Engelska skolan, Gävle	6	158
SFI Komvux, Sandviken	1	9
Totalt	47	892

Diagrammet nedan visar hur arkivets skolverksamhet varierat. Tabellen ovan visar vilka skolor som deltagit i arkivets pedagogiska verksamhet 2020.

Studiebesök och föredrag för medlemmar

Arkivet besöktes av en grupp från *Gävle gille* som ville veta mera om digitala källor till Gävles historia. Vi har hållit föredrag om rösträttskvinnor för *Rotary i Gävle*, berättat om hur arkivets källor kan användas av släktforskare för *Föreningen Norden i Hudiksvall* och om fanor och standar för *Pensionärsuniversitet, PUG*. Föredraget filmades och skickades via länk till medlemmarna, vi vet inte hur många som tog del av det.

Antal tillfällen:	4
Antal deltagare:	43

Publika arrangemang

Släktforskningens dag arrangerade vi i januari tillsammans med släktforskarföreningarna Gästriklands Genealogiska förening och DIS-Mitt. Det blev succé. Cirka 110 personer trängdes i arkivets lokaler. Urban Carlbäcker från DIS-Mitt höll föredrag om soldatforskning två gånger och arkivchef Ulla Ejemar guidade tre grupper i arkivet. Dessutom kunde besökarna få personliga råd av duktiga släktforskare.

Av vårens tre inplanerade arkivmåndagar kunde bara en genomföras. Då visade vår pedagog Solveig Östlund Blomgren dokument från olika företag. På grund av pandemin kunde inte heller Arkivens dag i november genomföras på vanligt sätt, vi lanserade i stället en ny avdelning på hemsidan med fotografier från alla länets kommuner.

Forskarservice

Arkivet fick färre besök i forskarsalen än tidigare år, anledningen är givetvis pandemin. Forskarsalen hölls helt stängd i tre månader och i övrigt hänvisade vi till förbokning för att kunna ta emot besökarna på ett smittsäkert sätt.

Rekordmånga valde att kontakta oss med frågor via telefon och e-post. När forskarna inte kunde komma till oss satsade vi mer tid på kostnadsfri eftersökning och inskanning av material som skickades per post eller e-post.

Antal besök i forskarsalen:	230	(2019: 320)
Antal forskare:	108	(2019: 180)
Förfrågningar via e-post och telefon:	202	(2019: 176)

Hemsida, blogg och sociala medier

Trafiken till hemsidan ökade med drygt 20 procent. Ökningen omfattar databaserna, arkivuppgifter för skolor, digitaliserade dokument, fotografier och

Arkivens dag. En ny del på hemsidan med foton från hela länet öppnades på dagen. Här foto på husmödrar från Hofors.

tidningen ArkivXet. Hemsidan har som tidigare nämnts utökats med en flik med fotografier från länet. Dessutom har vi lagt ut protokoll och medlemslistor från *Föreningen för kvinnans politiska rösträtt* under fliken "Digitaliserade källor".

Besök på hemsidan:	8826	(2019: 7146)
Sidvisningar:	26 365	(2019: 21 476)
Nedladdningar:	3 593	(2019: 1883)

Källa: Hemsidans egen statistik.

I bloggen "Dokument i fokus" har vi publicerat ytterligare 14 artiklar. Där finns nu 276 artiklar som bygger på arkivdokument från hela länet. Bloggen hade cirka 15 000 visningar under året, samma nivå som 2019. Arkivet finns även på Facebook och Instagram. På Facebook har arkivet 1 045 följare, en ökning med 133 från föregående år.

Medlemstidningen

ArkivXet har kommit ut med tre nummer. Ett var verksamhetsberättelsen för 2019, ett innehöll intervjuer med nya och avgående ordförande och nyheter som stadsvandringarna för skolor och det tredje och sista var ett temanummer om vad släktforskare kan hitta i förenings- och företagsarkiv.

Arkivet i andra medier

Arkivarie Jörgen Björk har medverkat i årsboken *Från Gästrikland med artikeln "Ugglebo arbetarförening i skarven mellan ståndssamhälle och välfärdsstat"*. Artikeln bygger på föreningens dokument i Arkiv Gävleborg. Arkiv från Metall i Hofors har använts av journalisten Harald Gatu i en artikel om fackföreningsmannen Gunnar Andersson i *Dagens Arbeta* under rubriken "Ordföranden som aldrig hann tillträda". Lokala medier har uppmärksammat att arkivet börjat med stadsvandringar för skolor och att Anders Wesslén utsetts till ny chef.

Nytt för skolor. Solveig Östlund Blomgren tar med elever på stadsvandring, här vid bysten av Karolina Själander i Gävle

Samarbeten och utbildningar

Arkiv Gävleborg ingår i en rad samarbeten med regionala aktörer och andra arkiv i landet.

I Region Gävleborgs samverkansgrupp för barnkultur ingår pedagog Solveig Östlund Blomgren. Gruppen har arbetat med hemsidan "Kultimera" där skolorna hittar samlat utbud från regionala kulturaktörer. Under året höll gruppen en digital utbudsdag för skolor. Till den tog Solveig Östlund Blomgren och Evelin Skoglund fram en filmad visning av arkivet.

ABM – arkiv, bibliotek och museer i Gävle ställde in ett planerat seminarium i maj, men har haft ett antal möten. Arkivarie Maria Andrée är arkivets representant i gruppen.

E-arkivprojektet är ett samarbete kring långtidsbevarande av elektroniska handlingar mellan Arkiv

Sörmland, Folkrorelsearkivet i Uppsala och Arkiv Gävleborg. Under året anslöt sig även Föreningsarkivet i Västernorrland.

Arkivgruppen består av medarbetare från Hälsinglands museum, Läns museet Gävleborg samt Arkiv Gävleborg. Ett möten har hållits och samarbetet har fortsatt. Det påbörjade samarbetet mellan arkivet och Läns museet kring Primus/Digitalt Museum är ett konkret exempel.

Arkivets pedagog ingår i Arkivpedagogisk forum som samlar pedagoger från museer och arkiv. I februari deltog hon i ett seminarium i Östersund där hon också höll i en av programpunkterna med reflektioner kring hur en lärare ser på arkiv som resurs för skolan. I oktober höll forumet en digital konferens om hur arkiv och museer kan arbeta med ett digitalt utbud. Solveig Östlund Blomgren har också deltagit i webbseminarier ordnade av Riksantikvarieämbetet om att arbeta digitalt i skolan och om skola och kulturarv.

Hela personalen har deltagit i ett digitalt seminarium om järnbrukens arkiv arrangerat av Jernkontoret.

Arkivens dag. Maria Andrée är Gävleborgs kontaktperson med det landsomfattande arrangemanget, hon har deltagit i ett antal planeringsmöten av dagen som blev digital under temat "Svart på vitt". Arkivchefen är medlem i Föreningen Sveriges Länsarkivarier och deltog i mars i årsmötet i Härnösand.

Medlemskap

Arkivet är medlem i Svenska Arkivförbundet, Svensk Idrottshistorisk förening, Föreningen Bergslagsarkiv, Gästriklands kulturhistoriska förening och Svenska Industriminnesföreningen.

Tillgänglighet

Arkivet har köpt in en bärbar högtalare som kan användas vid stadsvandringar utomhus och som hjälpmedel vid visningar inne i arkivet.

Gävle 2021-01-28	Hans Wahlbom
Sinikka Bohlin	Inger Schörling
Jan Hovdebo	Håkan Bellander
Barbro Sollbe	Ingemar Ahne
Ann-Helen Persson	Åsa Morberg

Verksamhetsplan 2021

Bild från Föreningen Hemgården, 1936.

Arkivet ska fortsätta att hålla fokus på sin kärnverksamhet, att ta emot och förteckna arkiv samt att göra dem tillgängliga genom verksamhet öppen för skolor, föreningar och allmänhet. Planen understryker också vikten av att arkivets ekonomi hanteras med största varsamhet.

Planen bygger på en förhoppning att verksamheten från och med hösten inte begränsas av coronapandemin.

Konkreta mål för 2021:

- Börja för in arkivets bildsamling i Primus/Digitalt Museum
- Besluta om framtida samarbete kring E-arkiv, elektroniskt långtidsbevarande
- Förteckna 70 hyllmeter arkivleveranser
- Återuppta arrangemanget Arkivmåndagar
- Arrangera Arkivens dag
- Åter ta emot studiebesök från föreningar
- Inom arkivpedagogiken möta ett 40-tal grupper från länets skolor genom studiebesök, stadsvandringar eller besök i skolorna
- Utveckla fler stadsvandringar för skolor, i första hand för Sandvikens kommun
- Aktivt delta i det pedagogiska samarbetet Kultimera

Förslag till nya medlemsavgifter från 2022

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att:

Alla medlemmar – föreningar, företag, stiftelser, fonder och ägare av personarkiv – betalar enligt samma modell. Varje medlem betalar årligen en medlemsavgift och i förekommande fall hyllmeteravgift. Avgiftsnivån 10 öre/medlem ersätts med en schablonavgift för intervallet 4 001 - 10 000 medlemmar.

Medlemsavgiften per år från 2022 ska vara

- För föreningar:
 - 1 – 100 medlemmar 250 kr
 - 101 – 4 000 medlemmar 475 kr
 - 4001 – 10 000 medlemmar 750 kr
 - Över 10 000 medlemmar: 1 100 kr
- För företag, stiftelser och fonder: 400 kr
- För privatpersoner med arkiv: 250 kr
- För stödjande medlem: Minst 100 kr

Enligt arkivets stadgar ska årsmötet besluta om medlemsavgifter. Förslaget innebär att medlemsavgiften för de flesta höjs med 50 till 100 kronor per år beroende på föreningens storlek. Det innebär vidare att separat medlemsavgift införs även för företagsmedlemmar. Hyllmeteravgifter berörs inte av förslaget. För föreningar, stiftelser, fonder och liknande sammanslutningar ingår en "fri" hyllmeter i medlemsavgiften. För varje påbörjad hyllmeter därutöver debiteras 100 kronor per hyllmeter och år. För företag och privatpersoner ingår ingen fri hyllmeter. Företag betalar 150 kronor per hyllmeter arkiverat material varje år och privatpersoner 110 kronor.

Allmänt om verksamheten

Arkiv Gävleborg har sitt säte i Gävle.

Flerårsöversikt (Tkr)	2020	2019	2018	2017	Resultatdisposition
Medlemsavgifter och bidrag	5 626	5 568	5 182	5 015	Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):
Resultat efter finansiella poster	192	362	21	125	balanserad vinst 2 504 793
Soliditet (%)	69,5	70,0	66,6	66,8	årets vinst 191 736
					disponeras så att i ny räkning överföres 2 696 529
					2 696 529

Resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2020-01-01 - 2020-12-31	2019-01-01 - 2019-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Medlemsavgifter och bidrag	2	5 625 748	5 567 904
Övriga rörelseintäkter		129 967	107 845
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		5 755 715	5 675 749
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader	3	-2 137 353	-1 878 308
Personalkostnader	4	-3 376 716	-3 418 853
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-49 824	-16 536
Summa rörelsekostnader		-5 563 893	-5 313 697
Rörelseresultat		191 822	362 052
Finansiella poster			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-86	-32
Summa finansiella poster		-86	-32
Resultat efter finansiella poster		191 736	362 020
Årets resultat		191 736	362 020

Budget för Arkiv Gävleborg

INTÄKTER	ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER
Räntor och övriga intäkter 40 000	Lokalkostnader 1 350 000
Medlemsavgifter 450 000	Förbrukningsinventarier 45 000
Bidrag från Region Gävleborg 4 181 000	Information, möten, porto 93 000
Bidrag från Arbetsförmedlingen 600 000	Kontors- och arkivmaterial 90 000
Bidrag från länets kommuner 477 000	IT/service/telefoni 295 000
SUMMA INTÄKTER 5 748 000	Försäkringar, medlemskap 40 000
<i>*varav cirka 40 procent är statligt bidrag</i>	Revisions- och bokföringstjänster 135 000
	Utvecklingsinsatser/E-arkiv/ABM 100 000
KOSTNADER PERSONAL	SUMMA ÖVRIGA KOSTNADER 2 148 000
Löner inkl sociala avgifter och pensioner 3 730 000	SUMMA KOSTNADER 5 923 000
Personalvård, kurser, resor 45 000	Resultat (disponeras av 2021 års överskott) - 175 000
SUMMA PERSONALKOSTNADER 3 775 000	

Balansräkning

Not

2020-12-31

2019-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	5	177 438	51 726
Summa materiella anläggningstillgångar		177 438	51 726
Summa anläggningstillgångar		177 438	51 726

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Övriga fordringar		24 608	48 874
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		395 027	400 677
Summa kortfristiga fordringar		419 635	449 551

Kassa och bank

Kassa och Bank	6	3 285 190	3 077 808
Summa kassa och bank		3 285 190	3 077 808
Summa omsättningstillgångar		3 704 825	3 527 359

SUMMA TILLGÅNGAR

3 882 263

3 579 085

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Fritt eget kapital

Balanserat resultat		2 504 793	2 142 773
Årets resultat		191 736	362 020
Summa fritt eget kapital		2 696 529	2 504 793
Summa eget kapital		2 696 529	2 504 793

Långfristiga skulder

Pensionsskuld		640 000	640 000
Summa långfristiga skulder		640 000	640 000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder		43 832	33 661
Skatteskulder	7	80 605	78 667
Övriga skulder		134 387	97 925
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		286 910	224 039
Summa kortfristiga skulder		545 734	434 292

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

3 882 263

3 579 085

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet (%)

Justerat eget kapital

(eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medlemsavgifter och bidrag	2020	2019
Medlemsavgifter	444 986	448 790
Regionbidrag	4 069 000	4 008 000
Bidrag Gävle kommun	200 000	300 000
Bidrag AMV	634 397	536 841
Bidrag övriga kommuner	277 365	274 273
SUMMA:	5 625 748	5 567 904

Not 3 Övriga externa kostnader		
Lokalkostnader	1 351 926	1 306 437
Projekt- och utvecklingskostnader	35 583	5 000
Övriga externa kostnader	749 844	566 871
SUMMA:	2 137 353	1 878 308

Not 4 Anställda och personalkostnader (mindre företag)		
Medelantalet anställda		
Kvinnor	6	5
Män	1	1
TOTALT:	7	6

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader inklusive pensionskostnader		
Löner och andra ersättningar	2 460 891	2 402 368
Sociala kostnader och pensionskostnader	859 888	970 771
(varav pensionskostnader)	(177 683)	175 820)
Totala löner, andra ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	3 320 779	3 373 139

Not 5 Inventarier, verktyg och installationer	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	245 510	189 775
Inköp	175 536	55 735
Försäljningar/utrangeringar	-95 313	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	325 733	245 510
Ingående avskrivningar	-193 784	-177 248
Försäljningar/utrangeringar	95 313	0
Årets avskrivningar	-49 824	-16 536
Utgående ackumulerade avskrivningar	-148 295	-193 784
Utgående redovisat värde	177 438	51 726

Not 6 Kassa och bank:

Av beloppet avser 3 276 662 kr del av Region Gävleborgs koncernkonto.

Not 7 Skatteskuld

Skatteskulden avser beräknad löneskatt på pensionskostnader.

Tack för sju fina år!

För snart sju år sedan jag steg in på Arkiv Gävleborg för att efterträda Barbro Eriksson som varit arkivets chef i hela 38 år! Åren har gått väldigt fort, det är redan dags att lämna över stafettpinnen.

Arkiv Gävleborg är en fantastisk institution, här finns källor som berättar om länets historia från ett par hundra år tillbaka fram till i dag. Arkivet har ett starkt stöd från medlemsorganisationerna, Region Gävleborg och länets kommuner. Men vi utvecklas hela tiden och möter nya krav och förväntningar.

Vad har hänt under de sju åren?

Den pedagogiska verksamheten har fått en stabilare grund. Arkiv Gävleborg har erbjudit pedagogik för skolor i decennier, men den var länge beroende av projektmedel. 2015 kunde vi äntligen inrätta en fast tjänst som pedagog tack vare ökat stöd från regionen. Det har borgat för att verksamheten har kunnat fortsätta utvecklas.

Digitalt har vi tagit några steg. Vi har lagt ut vår fina affischsamling på vår hemsida och arbetar förstås numera även med sociala medier. Inom en inte alltför avlägsen framtid kommer foton från Arkiv Gävleborg att finnas på Digitalt Museum. Det blir möjligt tack vare ett samarbete med Läns museet Gävleborg, en av de institutioner vi samarbetar med.

Vi har fortsatt arbeta för att nå hela länet, det är som alla vet knepigt att residensstaden ligger i ena kanten av Gävleborg. Vår medarbetare Katarina Nordin har åkt ut och hämtat arkiv och hållit arkivkurser. Vi har ordnat Arkivens dag i Söderhamn, Hudiksvall och Hofors. Vi har förbättrat vår tillgänglighet, bland annat genom en hörslinga tack vare bidrag från en fond. I Gävle har vi samlat historiska dagstidningar till Arkiv Gävleborg, tidigare var läsningen spridd på flera platser.

Men grunden för Arkiv Gävleborgs verksamhet är fortfarande arbetet med arkiven - att ta emot arkiv, informera om vad som kan och bör bevaras, ordna dem så att de går att hitta i dem. Arkiven är förutsättningen för att vi ska kunna erbjuda pedagogik för skolor, lägga ut foton och dokument på internet, delta i arrangemang av olika slag och ge en generös forskarservice. Och tvärt

Arkivets avgående chef Ulla Ejemar sammanfattar lite av vad som hänt under senare år.

"Arkiv Gävleborg är en fantastisk institution, här finns källor som berättar om länets historia från ett par hundra år tillbaka fram till i dag."

emot vad många tror har den digitala omställningen har inte minskat mängden arkiv som kommer till oss. Förra året fick vi in 145 hyllmeter. Och ändå vill vi ha in fler arkiv! För hur mycket historia

går förlorad för att dokument blir liggande i datorer som rangeras ut? Det som ligger i en dator är inte automatiskt bevarat för framtiden. Hur möter vi förväntningar på att allt ska finnas digitalt? Det skulle kosta många miljoner att digitalisera arkivets enorma samlingar. Och hur möter vi kravet på att kunna ta emot även elektroniska handlingar? Hur får vi fler företagare att inse det historiska värdet av sina arkiv? Och inte minst: Hur blir historieskrivningen om vi missar alla nätverk och grupper som inte organiserar sig i föreningar?

Varsågod Anders Wesslén! Du kommer till ett fint arkiv, fantastiskt kunniga medarbetare och så en och annan utmaning.

Ulla Ejemar

Lockdown i november 1918

I oktober 1918 förbjöds teaterföreställningar, bio, konserter och andra folksamlingar i stora delar av Gävleborgs län. Den som bröt mot förbudet kunde få betala vite på allt från 5 till 100 kronor. Det handlar förstas om spanska sjukan, influensan som började spridas i landet och länet sommaren 1918. Under hösten skördade den allt fler dödsoffer.

”Ingen bör tanklöst och utan verkligt skäl träda i beröring med veterligen sjuka och smittobärande eller delta i folksamlingar av olika slag” meddelades av landshövding Hagen i en kungörelse i länets tidningar 31 oktober.

Förbudet skulle gälla i fyra veckor på landsbygden. Liknande påbud gick ut i städerna. I Gävle gällde förbud mot danser och ”lekstugor” men däremot inte mot teater, bio eller konserter. De fick genomföras om lokalerna städades och luftades minst en halvtimme mellan varje föreställning.

Varför skilde sig reglerna mellan landsbygd och stad? Troligen för att sjukdomen härjade särskilt hårt i delar av Hälsingland.

I Bergsjö hade man i slutet av oktober redan haft ett 60-tal dödsfall, orten ansågs vara landets hårdast drabbade sett till folkmängden.

Vissa råd som spreds är bekanta: Stanna hemma om du är sjuk, undvik att sprida smitta. Andra var direkt skadliga och skulle inte förekomma i dag, som att bädda ner febersjuka i värme för att de skulle ”komma i svettning”.

I ett försök att stoppa smitt-spridningen lät man i Hudiksvall och Gävle skjuta upp starten av höstterminen vid läroverken. Senare stängdes skolor av samma anledning. Man fick ändå inte bukt med smittan. Vissa arbetsplatser gick på halvfart eftersom många var sjuka.

Tidningarna rapporterade varje dag om spanskan. Ofta nämndes de som dött i sjukdomen med namn, ålder, yrke och bostadsort.

Sjukvårdens resurser räckte inte till, man vädjade om frivilliga insatser.

Röda korset hade i länet byggt upp förråd av sjukvårdsutrustning som var tänkt att användas i händelse av krig. Sverige kunde hålla sig utanför kriget, men inte komma undan spanskan.

Trots masken smittades många inom vården. Hudiksvalls Tidning 7 november 1918.

Dödsannonserna blev många, ovan HT 7 november.

"Sjukvårdens resurser räckte inte till, man vädjade om frivilliga insatser."

Röda korsets krets i Söderhamn öppnade sina förråd och lånade ut sängar, kuddar, lakan och örngott till ett provisoriskt sjukhus i Stugsund. Hudiksvallskretsen utrustade 25 platser vid ett provisoriskt sjukhus i Bergsjö och i Ljusdal ställde man upp med utrustning till 15 bäddar åt manskapet vid Svea ingenjörskår. Gävlekretsen lånade också ut utrustning och upprättade en särskild kvinnlig beredskapskår som vårdade ett 40-tal sjuka under hösten. Röda korset försökte dessutom få in män i den frivilliga styrkan av vårdare.

Trots dansförbud och andra åtgärder fick man inte stopp på smittan, något hopp om vaccin fanns inte. Det skulle ta ett par år innan sjukdomen ebbade ut. Då hade cirka 38 000 personer i Sverige avlidit i spanskan och dess följsjukdomar. De flesta som insjuknade överlevde och tillfrisknade trots allt.

Ulla Ejemar

Artikel ur arkivets blogg "Dokument i fokus" där det finns drygt 200 inlägg.

Första dagen på nya jobbet. Anders Wesslén i sin nya arbetsmiljö – Arkiv Gävleborg.

Anders tar över som chef för arkivet

En rejäl utmaning väntar 35-åriga Anders Wesslén: att ta över och förvalta en så välskött och uppskattad verksamhet som Arkiv Gävleborg. Han blir arkivets tredje chef sedan starten 1978, efter Barbro Eriksson (1978–2014) och Ulla Ejemar (2014–2021).

Släkten är rotad i Valbo. Redan i Hagaströms skola i Gävles västra utkant började Anders, inspirerad av engagerade lärare, intressera sig för historia. Den fem år äldre brodern Per Erik uppmuntrade och satte historieböcker, egentligen avsedda för vuxna, i händerna på honom.

– Han stakade ut vägen för mig, konstaterar Anders.

Gymnasieåren på Borgis, Borgarskolan i Gävle, med den hängivna hembygd rörelse-profilen och omtyckta pedagogen Göran Severin som lärare, spädde på. Göran såg Anders potential och uppmuntrade honom.

– Mitt specialarbete gjorde jag om ortnamn i Gävles omgivning. Det blev mitt möte med lokall historia.

Liksom brodern studerade han vid Högskolan i Gävle, och sen blev det Uppsala. Anders tog magisterexamen i både historia och i ett då ganska nytt ämne, musei- och kulturarvsvetenskap, där även praktik ingick – i hans fall på Armémuseum på Östermalm i Stockholm 2009.

– Det blev min skola i yrkeslivet.

– Du kan inte bara läsa och läsa, sa Per Erik till mig.

– Du måste ju få ett jobb.

Armémuseum hade ”timmisar”, timanställda experter och pedagoger, som guidade runt i museet, och Anders gavs en sådan möjlighet.

– Man lärde sig av de erfarna.

Det ledde till vikariat och projektanställningar i den paraplyorganisation som heter Statens försvarshistoriska museer (SFHM).

Parallellt var han projektanställd på deltid både i Stockholm och på Läns museet Gävleborg. Det var inte idealiskt, och under en period blev det Läns museet på heltid. Han arbetade då med museets nya basutställning och en utställning om Joe Hill.

Nu lämnar han en post som verksamhetsutvecklare och handläggare i SFHM.

– Jag lärde mig mycket om administration, budget och dylikt.

Arkiv Gävleborg är inte främmande för honom. Han hade god kontakt med arkivet i utställningssammanhang.

– Det blir spännande att lära sig arkivet inifrån och roligt att få träffa de nya arbetskamraterna. Jag har en otrolig fördel i att min företrädare Ulla finns kvar ett tag när jag kommer. Och nu kan jag börja promenera till jobbet.

Barbro Sollbe

"Det blir spännande att lära sig arkivet inifrån"

Arkiv Gävleborg kallar till årsmöte!

Torsdag 22 april kl 17.00

På grund av pandemin hålls mötet digitalt via zoom.

Anmäl ombud senast 20 april

Ombudsanmälan.

Ange namn, e-postadress samt uppgift om vilken medlem ombudet representerar.

Ombud måste ha tillgång till dator eller telefon med internetuppkoppling.

Närmare information om hur mötet går till skickas via e-post till anmälda ombud som kommer att få en länk till mötet.

Anmälan sänds till

E-post: arkivet@arkivgavleborg.se

Post: Arkiv Gävleborg, Fältskärleden 10, 802 80 Gävle

Telefon: 026-10 88 70

Tipsvinnare i Sandviken 1964, Ateljé J-Berg.

arkiv gävleborg

Arkivet bevarar och tillgängliggör arkivhandlingar från föreningar, företag och privatpersoner i Gävleborgs län.

Ordinarie öppettider vardagar 8.30 - 16.00

Redaktion: Ulla Ejemar, Barbro Sollbe, Evelin Skoglund

Arkiv Gävleborg

Fältskärleden 10, 802 80 Gävle

tel 026 - 10 88 70

e-post: arkivet@arkivgavleborg.se

hemsida: www.arkivgavleborg.se

www.facebook.com/arkivgavleborg.se